

« BRIGADA 21 »

de Sindey Kingsley

Dia: 26 de març. **Escenari:** « Casino de Granollers. Club de Ritmo ». **Elenc:** « Palestra », de Sabadell.

L'autor — Sindey Kingsley és un comediògraf nord-americà que s'ha especialitzat en obres de caire policíac. Ara bé, la seva producció no tracta només de dur a l'escena les intrigues, més o menys ben resoltes, de la lluita entre els delinqüents i els agents de l'autoritat. No es limita tan sols a la cosa externa, perifèrica. Ell va molt més enllà. Penetra en els personatges que crea, furga en llur interior, i, per això, les seves obres tenen un fort matís psicològic, que les situa dintre la línia d'un teatre profund sentit. No són, doncs, simplement obres de « Lladres i serenos », a l'estil d'Agata Christie, per exemple. Més que l'acció i l'argument, allò que té més importància són sempre les reaccions anímiques dels personatges. Recordem « Punto muerto » i l'adaptació escènica de la famosa novel·la d'Arthur Koestler, « El cero i el infinito », estrenada l'any 1952 per la companyia « Lope de Vega ».

L'obra — « Brigada 21 » (Detective Story) la coneixíem a través de l'excel·lent pel·lícula que interpretaren Kirk Douglas, Eleanor Parker i William Bendix, sota la direcció de William Wyler. La realització cinematogràfica, modèlica en tots sentits, revelava, amb tot, la seva procedència teatral.

Tota l'acció passa íntegrament en una Comissaria de Policia, on com ja es pot comprendre arriben les sigüents « terboles » i, sovintment, més que brutes dels baixos fons de la vida moderna: robatoris, crims, estafes. Coneixem tota una sèrie de tipus amb tots els recursos i coartades que usen els delinqüents per a esquitllar la sagacitat dels detectius. L'argument, però, es centra i es concreta al protagonista: Jim Mac Leod, detectiu de la Brigada 21 de Manhattan, home dur, enamorat de la professió i autèntic fanàtic de la llei. El seu pare fou un malfactor, i per això ell odia el delicte amb la mateixa força com estima la seva muller. L'autor ens fa conèixer, a les primeres escenes, la psicologia de Mac Leod, amb la forma de procedir amb un xicot jove, Arthur Krindel, que acaba de cometre, per primera vegada, un furt.

En el transcurs de l'acció i mentre voi esbrinar l'afer Schneider, un tocòleg desaprensiu, Mac Leod s'assabenta que Mary, la seva esposa, havia sostingut, anys enrera, relacions íntimes amb un tal Giacompetti. L'escena que segueix és d'un terrible patetisme. El detectiu comprèn que la seva vida és completament desfeta. Per a exercir la justícia necessitava tenir la seva vida i la seva llar totalment immaculades. I sent que perd encara més la fe en la gent

honrada. Més tard, hi ha un intent de reconciliació, però tot és ja inútil. Mary se'n va. Marxa per sempre. Mentrestant, un dels detinguts aprofita un dessuït i s'apodera d'un revòlver. En intentar prendre-li, Mac Leod és mortalment ferit.

Creiem que aquesta obra és una bella mostra d'allò que hauria de ser el bon teatre catòlic que tots desitgem. Un drama sense religiosos i sense els inevitables sermons moralitzadors finals, amb els quals s'intenta solucionar-ho tot. La idea de Kingsley ha estat presentar-nos, amb valentia, amb una gran sinceritat i sense concessions a la galeria, el problema de la tercera de les virtuts teològiques, la caritat, primera en ordre d'importància segons Sant Pau. Perquè la causa fonamental que Mac Leod sigui tan rígid i inflexible, i segons com, ferotge i bestial, és precisament la falta de caritat, creure que les persones són bones o dolentes. I no hem d'oblidar que sols la caritat pot i deu inspirar i encarrilar degudament la justícia, perquè els homes no es converteixin en pròpies feres del proïme.

El puritanisme de Mac Leod, la seva sequedat d'ànima, la seva falta de caritat, el fa ser dur àdhuc amb la persona que més estima. I fins que no arribsca la seva vida, per ell i els seus companys, no és capaç de comprendre i de demostrar la virtut excelsa de la caritat, perdonant el pobre Krindel i demanant la presència de la seva muller perquè també el perdoni, mentre la vida se li acaba tot resant el « Senyor meu, Jesucrist », i el tinent Monaghan demana l'única ajuda que pot rebre el dissortat Mac Leod: un capellà de la parròquia de Sant Vicens.

L'obra, des del punt de vista estrictament teatral és ben plantejada i resolta, amb un agut sentit del ritme i de la distribució d'escenes. I per damunt de tot, no hi ha solucions falses. Ni Mac Leod guareix ni torna amb la seva muller. Però els espectadors conscients surten satisfets perquè no se'ls ha servit gat per llebre i perquè han vist una obra valenta, ben escrita, amb un argument interessant, que augmenta de graus a mesura que avança l'acció i que planteja problemes que, es vulgi o no, són i seran sempre eterns.

Els elements interpretatius. « Brigada 21 » és una obra curulla de dificultats, tant de realització com d'interpretació. En primer lloc, sempre hi ha moltes persones a escena. I en segon lloc, totes elles són tipus molt diferenciats, amb psicologies ben oposades. En el primer aspecte, « Palestra » reeixí totalment. La col·locació i el moviment de les figures, foren ben resolts. En canvi, la interpretació va patir, en general, de falta de cohesió, sens dubte per ésser la primera vegada que feien aquesta obra. Som els primers en reconèixer que aquest elenc no coneix el repòs ni el desmai. I això ja mereix la nostra simpatia i la nostra més càlida adhesió. Però moltes vegades, la prodigalitat va en contra de la qualitat. Cal no oblidar ho.

També, pel que fa referència a aquesta obra, cal convenir que « Palestra » hagué de lluitar amb el record que molts espectadors servàvem de la realització cinematogràfica. Aquest aspecte es veié, sobretot en la interpretació d'Arnau Julià en el paper del protagonista. E-borrar o pal·liar la magnífica labor de Kirk Douglas, sabem que és impossible. Reconeixem que féu un notable esforç per a adaptar-se al temperament de Mac Leod, però no aconseguí oferir-nos una interpretació ben homogènica. El mateix podem dir de Berta Carbonell « Mary ». Pel nostre gust, fou un xic freda. Ens hauria agradat que hagués posat més expressivitat i sobretot més tendror en certs passatges.

Pompili Avellaneda féu un magnífic Arthur Krindel, el xicot ingenu que ha comès la primera i única malifeta. El seu treball fou perfecte. Cal destacar després: Miquel Viadé, exacte i matissat « Inspector Brody », el policia comprensiu; Joaquim Fau, « Kurt Schneider » (de qui celebrem la seva reincorporació a les taules) i Pilar Contel, delicada i emotiva « Susana Carmichel », la noia enamorada; Josep Alguersuari, « Charley », el còmic i divertit italià, delinqüent professional; i Lluís Isanda, « Endicot Sims », l'advocat de la « gent del hampa ».

En papers de menys importància, col·laboraven amb entusiasme Jerú Hernández, Pilar Ainsa, Rafael Márquez, Josep Camarasa, Esteve Bertran, Neus Franquesa, Sants Garcia, Francesc Marquè, Joaquim Pagès, Antoni Abadal, Silda Barberà, Francesc Velasco i Francesc Fau.

Ben resolta l'escenografia a càrrec de Ramon Ribalta, així com la lluminotècnia (Francesc Torres). Ja hem dit abans que el moviment escènic i la situació dels actors foren ben assolits. I amb això, Salvador Fité s'acredità, una vegada més, com a intel·ligent i expert director.

R. MUNNÉ i COLL

DERBI

65 c.c.

¡Rápido y estable!

Alfonso IV, 61 - GRANOLLERS - Teléfono 800